

Minkó-Miskovics Mariann

A (lő)fegyver fogalmának változásai az 1961-es, az 1978-as és a 2012-es büntető törvénykönyvekben

**The changes in the definition of (fire)arm
in the Criminal Codes of 1961, 1978 and 2012**

Absztrakt

A magyar büntetőjogban a (lő)fegyver fogalmának meghatározása viszonylag marginális kérdésnek tűnhet, tekintettel arra, hogy a 20–21. századi magyar büntető törvénykönyvekben viszonylag kevés olyan bűncselekmény szerepel, amely esetében a (lő)fegyver szerephez jut. Ugyanakkor ezen bűncselekmények esetében mindenképp érdemes vizsgálni, hogyan változott és alakult az említett fogalom az egyes büntető törvénykönyvekben, ideértve a (lő)fegyver utánpótlás megjelenését és a legújabb, vitatottnak tekinthető módosítást is.

Kulcsszavak: lőfegyver, fegyver, fogalom, büntetőjog, Büntető Törvénykönyv

Abstract

The establishment of the definition of (fire)arm might seem to be a marginal question in Hungarian Criminal Law, especially that in the latest Criminal Codes of Hungary, there were and there are only a smaller number of crimes where (fire)arms have any relevance. However, it would be definitely worth a closer examination to see how its definition was established and has changed in the latest Criminal Codes, including the creation of the (fire)arm replicas and the newest, rather controversial amendment.

Keywords: firearm, arm, definition, criminal law, Criminal Code

Bevezetés

A magyar büntetőjogban viszonylag korán megjelent a (lő)fegyverekre¹ vonatkozó szabályozás, amely a későbbiekben egyre részletesebbé és kidolgozottabbá vált. Az első olyan büntető törvénykönyv, amelyben már érdemben megjelent a (lő)fegyver eszközként, illetve mint minősítő körülmény szignifikáns része, az 1961-es büntető törvénykönyvhöz (a továbbiakban: 1961-es Btk.²) köthető. Bár az 1961-es Btk. hatályba lépésének idején még nem került elfogadásra olyan jogszabály, amely kifejezetten szabályozta volna az említett fogalmi kört, mégis hatályának ideje alatt került megalkotásra egy későbbi olyan jogszabály, amely érdemi rendelkezéseket tartalmazott a területen. Ezt követte az 1978-as büntető törvénykönyv (a továbbiakban: 1978-as Btk.³) amely teljes mértékben átvette a korábbi fogalmat és csak egy 2001-es módosítás érintette a (lő)fegyverekre vonatkozó szabályozást, amikor megjelentek a (lő)fegyverek utánzatai is. A jelenleg hatályos, 2012-es büntető törvénykönyv (a továbbiakban: 2012-es Btk.⁴) változtatás nélkül vette át az 1978-as Btk.-ban szereplő (lő) fegyverfogalmat, ugyanakkor egy új jogszabály ezt a területet alakítja át. Egy viszonylag újonnan, 2020. április 28. napján benyújtott⁵, 2020. június 10. napján kihirdetett és tervezetten 2021. január 1. napján hatályba lépő, leginkább a (lő)fegyverekre kiterjedő szabályozás ezt a területet is érinti és olyan formában módosítja, amely az eddigi ítélkezési gyakorlatot is – előreláthatólag jelentős mértékben – meg fogja változtatni.⁶ Ennek alapján a továbbiakban a (lő) fegyverfogalom három büntető törvénykönyvön átívelő bemutatására és részletes kifejtésére kerül sor, elemezve a kapcsolódó ítélkezési gyakorlatot és a rendelkezésre álló statisztikai adatokat is.⁷

---

1 Tekintettel arra, hogy a három bemutatásra kerülő büntető törvénykönyv, továbbá a hozzájuk kapcsolódó ágazati jogszabályok eltérő módon használják a kifejezéseket, tehát egyes esetekben lőfegyver, míg más esetekben fegyver a szabályozás tárgya, így az egységes jelölés érdekében végig (lő) fegyverként szerepelnek az eszközök és csak akkor kerül külön a „fegyver”, illetve a „lőfegyver” kifejezés használatra, amikor egyértelmű a szabályozás. A törvényjavaslat esetében még nem állapítható meg annak jövődöbéli, elfogadáskori és kihirdetési száma, ezért nem került megjelölésre, helyette az Országgyűlés esetén is alkalmazott általános, kipontozást használó megjelölés került alkalmazásra.

2 1961. évi V. törvény a Magyar Népköztársaság Büntető Törvénykönyvről.

3 1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

4 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

5 T/10310. számú törvényjavaslat az egyes törvényeknek a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzésére vonatkozó európai uniós jogi szabályozás módosításával összefüggő jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2020. évi XLIX. törvény.

6 2020. évi XLIX. törvény az egyes törvényeknek a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzésére vonatkozó európai uniós jogi szabályozás módosításával összefüggő jogharmonizációs célú módosításáról.

7 A fegyveresen minősítés kizárólag említés szintjén kerül bemutatásra annak érdekében, hogy a fegyverfogalom változásai könnyebben érthetőbbek és átláthatóbbak legyenek.

A (lő)fegyver megjelenése az 1961-es büntető törvénykönyvben

Az 1961-es Btk. kizárólag a lőfegyver kifejezést alkalmazta, azonban viszonylag kevés bűncselekmény esetében jelent meg a (lő)fegyver eszközként, illetve a fegyveresen minősítés körében rendelkezik nagyobb jelentőséggel az eszköz.⁸ Megjegyzendő azonban, hogy az 1961-es Btk. nem foglalkozik az egyéb fegyverekkel, illetve a lőszerekkel sem. Ez azért is tekinthető meglepőnek, mert korábban a (lő)fegyver fogalma nem került meghatározásra⁹ és csak 1963-ban fogadta el a jogalkotó azt a jogszabályt, amely meghatározza a lőfegyver fogalmát. Tehát egy rövidebb, körülbelül másfél éves időszak (1962. július 1. és 1964. január 1. között) nem volt olyan háttérjogszabálya az 1961-es Btk.-nak, amely részletesen, műszaki paraméterek alapján szabályozta volna a (lő)fegyver fogalmát. A háttérjogszabályban szereplő fogalmat tekintve megállapítható, hogy az 1963-ban elfogadott szabályozás szerint lőfegyver az a fegyver, amelynek öbnagysága (kalibre) 4,5 mm-nél nagyobb és 1 mgk-nál (URL1)¹⁰ nagyobb erejű lövedék befogadására és kilövésére alkalmas, úgyszintén öbnagyságától függetlenül minden olyan fegyver, amelynek lövedéke az ember életét vagy testi épségét, illetve a vagyonzbiztonságot veszélyezteti.¹¹ Megjegyzendő, hogy a jogszabály (URL2)¹² egy kivételt enged a fogalmat tekintve: nem tartozik a hatálya alá az 1870-ig gyártott olyan lőfegyver, amely muzeális célokat szolgál és amelyet lövésre tartósan alkalmatlanná tettek.¹³ Ezt követően, még az 1961-es Btk. hatálya alatt került megalkotásra és elfogadásra az 1975-ös

8 A lőfegyver eszközként jelent meg a visszaélés robbanóanyaggal, robbanószerrel, lőfegyverrel vagy lőszerrel és a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés bűncselekményei esetében, míg fegyveresen lehetett elkövetni az összeesküvés, a lázadás, a tiltott határátlépés, a magánlaksértés és a külföldre szökés, illetve az előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak bűncselekményeit.

9 Ez természetesen nem jelenti azt, hogy nem volt a lőfegyverekre, lőszerre vonatkozóan szabályozás, hanem azt mutatja, hogy a fegyver-lőfegyver fogalma nem került olyan mértékben, speciális műszaki paraméterekkel leírva meghatározásra, mint az 1963-as lőfegyverekre vonatkozó jogszabályban. Így már a vadászatnak és vadászatra használható fegyvernek megadóztatásáról szóló 1875. évi XXI. törvény-cikk, a fegyveradóról és a vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. törvény-cikk, illetve a fegyveradóról és a vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. törvény-cikk némely rendelkezésének módosításáról szóló 1921. évi X. törvény-cikk is rendelkezett a fegyverekről. Az 1963-as fegyvertörvény közvetlen előfutárának tekinthetők ugyanakkor a lőfegyverek és lőszerke előállításának, tartásának és forgalmazásának szabályozása, illetve bejelentése és beszolgáltatása tárgyában alkotott 7.150/1946. ME rendelet és annak módosításai is, amelyek nem határozták meg, milyen fegyverek tekinthetők lőfegyvernek.

10 Az mkp (méterkilopond) a forgatóanyagoték korábbi mértékegysége, amely 9,81 joule energiának felel meg. A lőfegyverek vonatkozásában a csőtorkolati energia mérésére jelenleg joule-ban történik.

11 A lőfegyverekről, a lőszerkekről és a lőterekről szóló 5/1963. (X. 15.) BM rendelet 1. § (2) bekezdés a) pont.

12 A kapcsolódó végrehajtási szabályokat lásd részletesen a 19/1963. sz. belügyminiszterhelyettesi utasításban (URL2).

13 5/1963. (X. 15.) BM rendelet 1. § (3) bekezdés b) pont.

Ezen rendelkezés jelentősége a későbbiekben, a 2012-es Btk. módosításával kapcsolatosan a működőképesség kontra hatástalanított lőfegyver vonatkozásában válik láthatóvá.

fegyvertörvény is, amelynek vonatkozó rendelkezése szerint lőfegyver az az eszköz, amelynek kalibere 4,5 mm vagy ennél nagyobb és egy mkp-nál nagyobb csőtorkolati energiájú lövedék befogadására és kilövésére alkalmas.¹⁴ Hasonlóan az 1963-as szabályozáshoz, az 1975-ös jogszabályban (URL3)¹⁵ is megjelenik egy kivételi kör: eszerint nem tekinthető lőfegyvernek az 1870 előtt gyártott elöltöltő fegyver és ennek utánpótlása.¹⁶ Megjegyzendő, hogy a magyar büntetőjogban szinte minden esetben a lőfegyver, nem pedig egyszerűen a fegyver használata alapozza meg az egyes bűncselekmények elkövetését, illetve a súlyosabb, fegyveresen minősítés megállapítását, amely ugyanakkor kiterjed a rendeltetésszerű és a nem rendeltetésszerűen használatra is, figyelemmel a lőfegyverek objektív veszélyességére.¹⁷ Ezt erősíti meg az 1961-es Btk. miniszteri indokolása is, amely szerint a fegyverrel elkövetés nem jelenti azt, hogy csak a fegyver szokásos módon való használata¹⁸ valósítja meg a minősítő körülményt.¹⁹ Emellett egy későbbi, 1978-as bírósági határozatban került megállapításra, hogy indokolt a szigorúbb büntetés kiszabása az őrszolgálatban leittasodó és az előljáróval szemben erőszakos módon fellépő terheltekkel szemben, mivel az ittas állapotban lévő elkövető az üres fegyverét fogta rá előljárójára és azzal fenyegette, majd az őrség jelenlévő tagjai előtt durván szidalmazta is.²⁰

(Lő)fegyver az 1978-as Btk.-ban: változások a háttérjogszabályokban

Tekintettel arra, hogy az 1978-as Btk. viszonylag hosszú ideig volt hatályban, így a (lő)fegyverekre vonatkozó szabályozás is rendkívül sokszínű volt, hiszen négy különböző jogszabály határozta meg a lőfegyver fogalmát. Az 1978-as Btk. eredeti rendelkezései²¹ változtatás nélkül emelték át a (lő)fegyverekre

---

14 A lőfegyverekről, lőszeréről és lőterekről szóló 2/1975. (IV. 16.) BM rendelet 2. § a) pont.

15 A szabályozáshoz kapcsolódó részletesebb rendelkezéseket tartalmazó végrehajtási utasítás a Belügyminisztérium Igazgatásrendészeti Csoportfőnökének 7. számú utasítása (URL3).

16 2/1975. (IV. 16.) BM rendelet 1. § (2) bekezdés c) pont. Kiemelendő, hogy a jogszabály már ebben az esetben a (lő)fegyverutánpótlásokat is szerepelteti, amelyek az 1978-as Btk. 2001-es módosításában rendelkeznek jelentőséggel, figyelemmel a (lő)fegyverutánpótlásokkal elkövetett bűncselekményekre. Az 1975-ös jogszabály ugyanakkor kizárólag a fegyverutánpótlásokat szerepelteti, tehát nem lőfegyverutánpótlásokkal foglalkozik.

17 Erre vonatkozóan rögzítésre került például, hogy a lőfegyver az emberi élet kioltására alkalmas eszköz (Somos, 1970).

18 A szokásos mód ebben az esetben a sértettre való irányítást, lövéssel fenyegetést, lövést jelenti. Lásd például: Legf. Bír. Bfv. II. 410/2008.

19 Legf. Bír. Katf. II. 62/1976. sz. (BH1976. 199.)

20 Legf. Bír. Eln. Tan. Kat. Törv. 143/1978. sz. (BH1978. 327.)

21 Az „eredeti” kifejezés használatára azért került sor, mert később módosult a „fegyveresen” minősítés fogalma és a félreértések elkerülése érdekében célszerű jelölni a módosítást.

vonatkozó szabályozást az 1961-es Btk.-ból, ugyanakkor 2001-ben szükségessé vált a Btk. olyan irányú módosítása, amely a fegyverek eddigi szabályozását is befolyásolta, ugyanis ekkor jelent meg az utánpótlásnak a törvénybe iktatása.²²

(Lő)fegyverfogalmak 1975–2020 között²³

Az 1975-ös jogszabályt²⁴ követően egy 1988-as szabályozás következett, amely kérszéletűnek bizonyult, hiszen kihirdetésére 1988. október 11. napján került sor és már egy 1988. december 7. napján alkotott törvényerejű rendelet alapján hatályba sem lépett. A szabályozás szerint lőfegyvernek tekinthető a kézilőfegyver és a lőfegyver alkatrész.²⁵ A jogszabály pontosabb meghatározást nem tartalmazott a lőfegyver fogalmának vonatkozásában, azonban megtartotta a kivételek között az 1870 előtt gyártott elöltöltő fegyvert és ennek utánpótlását.²⁶ Ezt követően 1991-ben került sor egy új lőfegyverfogalom megalkotására, amely szerint a lőfegyver olyan eszköz, amelynek csövéből gáz- (lőporgáz, sűrített levegő stb.) segítségével 7,5 joule-nál nagyobb csőtorkolati energiájú lövedék lőhető ki.²⁷ A jogszabály ugyanakkor már nem tartalmaz a (lő)fegyverek utánpótlásával kapcsolatos rendelkezést. A jelenleg hatályos szabályozás elfogadása 2004-ben történt, eszerint lőfegyver a tüzfegyver, valamint az a légfegyver, amelyből 7,5 joule-nál nagyobb csőtorkolati energiájú, szilárd anyagú lövedék lőhető ki.²⁸ A tüzfegyver pedig a mellékletben meghatározott, speciális kategóriába tartozó – vagy ilyenné átalakított – eszköz, amelyből gyúlékony hajtóanyag segítségével szilárd anyagú lövedék lőhető ki, kivéve, ha a jogszabályban meghatározott módon hatástalanították, vagy riasztásra, jelzésre, életmentésre, állatok leölésére vagy szigoronyal történő halászatra, illetve ipari vagy műszaki célokra tervezték, feltéve, hogy rendeltetészerűen csak e célokra használható, vagy a jogszabály rendelkezése alapján muzeális fegyvernek minősül.²⁹

---

22 A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 2001. évi CXXI. törvény 19. § (3) bekezdés.

23 A megjelölés azért 1975–2020 közötti időtartamot foglal magában, mivel az új szabályozás 2021. január 1. napjától válik alkalmazandóvá.

24 Az 1975-ös fegyverekre vonatkozó szabályozás bemutatását lásd az 1961-es Btk.-val kapcsolatos részben kifejtve.

25 A lőfegyverekről és lőszerkekről szóló 1988. évi 23. törvényerejű rendelet 1. § (1) bekezdés.

26 1988. évi 23. törvényerejű rendelet 1. § (3) bekezdés e) pont.

27 115/1991. (IX. 10.) Korm. rendelet a kézilőfegyverekről és lőszerkekről, a gáz- és riasztófegyverekről, valamint a légfegyverekről és a lőterekről.

28 A lőfegyverekről és lőszerkekről szóló 2004. évi XXIV. törvény 2. § 16. pont.

29 2004. évi XXIV. törvény 2. § 29. pont.

1. számú táblázat: A lőfegyver és az utánzat jogszabályi fogalmainak változásai az egyes fegyvertörvényekben

	Lőfegyver alapeset ³⁰	Lőfegyver speciális eset	Utánzat
1963	Kaliber 4,5 mm < ÉS Lövedék 1 mgk <	Minden olyan fegyver, amelynek lövedéke az ember életét vagy testi épségét, illetve a vagyonbiztonságot veszélyezteti	-
1975	Kaliber 4,5 mm =< ÉS Lövedék 1 mkp <	-	1870. előtt gyártott előltöltő fegyver utánzata
1988	-	Kézilőfegyver, lőfegyver alkatrész	1870. előtt gyártott előltöltő fegyver utánzata
1991	Lövedék 7,5 joule <	-	-
2004	Tűzfegyver	Légfegyver, ha lövedék 7,5 joule <	-

Forrás: A táblázat a jogszabályok alapján a szerző saját kutatásának eredménye.

A (lő)fegyverek jogszabályai fogalmait megvizsgálva megállapítható, hogy a jogalkotó már nem határozta meg a kaliber méretét (URL4)³¹, emellett a csőtorkolati energia jogalkotó által megkövetelt mértéke is csökkent 2,31 joule-lal, amelynek eredményeként olyan fegyverek is a lőfegyver kategóriájába kerülhettek, amelyek eddig ezen a fogalmi körön a csőtorkolati energiájuk mértéke miatt kívül estek, például egyes speciális légfegyverek (Tóth, 2005; Tóth, 1988). Ennek megfelelően a lőfegyverek fogalmai az alábbiak szerint alakultak a vizsgált időszakban.

Az 1978-as Btk.-ban szereplő bűncselekményeket megvizsgálva megállapítható, hogy viszonylag kevés, összesen két bűncselekmény esetében jelent meg a lőfegyver kifejezeten: a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés és a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés bűncselekményei esetében. Ezzel szemben ugyanakkor a fegyveresen minősítés nagyobb számú bűncselekmény esetében is szerepelt a jogszabályban, így fegyveresen lehetett elkövetni az összeesküvés, a lázadás, a háborús fosztogatás, a magánlaksértés, a külföldre utazás és

30 Alapesetnek tekinthető az, amikor a jogalkotó kifejezeten meghatározza mely fegyverek tekinthetők mindenképp lőfegyvernek. Ezzel szemben a lőfegyverek speciális esetei akkor merülnek fel, ha a jogalkotó egyes meghatározott fegyvertípusokat speciális körülmények megléte esetén tekint csak lőfegyvernek.

31 A kaliber – eredetileg öbnagyság – a lőfegyver csövének belső vagy átmérőjét jelzi (URL4).

külföldön tartózkodás szabályainak megszegése, a rablás, a szökés, az ember-
rablás, a közösség tagja elleni erőszak, a jármű önkényes elvétele, az ember-
csempészás, a nemzetközi gazdasági tilalom megszegése, a hatóság eljárásá-
nak megzavarása, a közérdekű üzem működésének megzavarása, a személyi
szabadság megsértése, a hivatalos személy elleni erőszak, a közérdekű személy
elleni erőszak, a garázdaság, az önbíráskodás, az előljáró vagy szolgálati közeg
elleni erőszak bűncselekményei esetében.³² A jogalkalmazó – a jogszabályi fo-
galmak változásaival folyamatosan lépést tartva – többször is vizsgálta a (lő)
fegyver büntetőjogi fogalmát, különösen a fegyveresen minősítést tekintve. Így
megállapításra került, hogy a rablás büntetvény kísérlete nem minősül fegy-
veresen elkövetettnek, ha a terhelt az elkövetéskor olyan riasztó-forgópisztolyt
használ, amely az igazgatási jogszabályok értelmében nem tekinthető lőfegy-
vernek.³³ Ezt a határozatát a jogalkalmazó később megerősítette azzal, hogy a
gáz-, illetve riasztófegyver nem minősül lőfegyvernek, így ezek használata nem
alapozza meg a rablás fegyveresen elkövetés szerinti minősítését.³⁴ Kiemelen-
dő, hogy kizárólag a lőfegyver magánál tartása is megalapozta a fegyveresen
történő elkövetés minősítő körülményként való megállapítását, nem volt szük-
séges a lőfegyver töltöttsége, emellett a töltények magánál tartása sem alapozta
meg a minősítés megállapítását (László, 1986).

A (lő)fegyverutánzatok megjelenése és szabályozása az 1978-as Btk. hatálya alatt

Az eddig bemutatott, legalább körülírt fogalmakkal ellentétben azonban az
utánzatra vonatkozóan nem került pontos és univerzális fogalom megalkotásra,
amely bármilyen jogszabályban, bírósági határozatban vagy iránymutatásban
megjelenne (URL5).³⁵ Így a (lő)fegyverutánzat vonatkozásában és annak értel-
mezésével kapcsolatban csak egy általános jellegű fogalomra, illetve a kapcsolo-
dó joggyakorlatra lehet támaszkodni. A jelenleg elfogadott értelmezés szerint
utánzatnak tekinthető minden olyan eszköz, amely a megfenyegetett személy

32 A fegyveresen minősítés esetében az 1978-as Btk. összes időállapota szerinti összes fegyveresen minősítéssel rendelkező bűncselekmény szerepel.

33 Legfelsőbb Bíróság B. törv. II. 836/1991. sz. (BH1992. 370.).

34 Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság I. Bf. 1081/1994. sz. (BH1995. 450.).

35 Erre a hiányosságra utalásnak tekinthető Dr. Avarkeszi Dezső képviselő 2001. november 28. napján tett felszólalása, amelyben foglaltak szerint „[...] lehetnek olyan esetek, amelyeknél fel sem merülhet igazából az, hogy józan észszel egy tárgyat lőfegyvernek, pláne robbanóanyagként lehet nézni, egyáltalán nehezen tudom elképzelni, hogy a robbanóanyag-utánzat hogy néz ki; egy dobozra rá van írva, hogy bomba? Vagy nem tudom... (Dr. Répássy Róbert közbeszól.) Lőfegyvernél ez sokkal jobban látszik. (Dr. Hende Csaba: Dinamitruúd! - Dr. Répássy Róbert: Olyan, mint a lépfenespóra-utánzat!) [...] (URL5).

megtévesztésére objektíve alkalmas, a valódi eszközhöz olyan mértékben hasonló, hogy képes legyen ténylegesen megtéveszteni a sértettet. Feltétel továbbá, hogy az utánzat fizikai eszköz legyen, amelynek fenyegetés körében történt használati módja ugyanazt az érzületet kell, hogy kiváltsa a sértettben, mintha a fenyegetésre valóságos lőfegyverrel vagy robbanóanyaggal került volna sor.³⁶ Megjegyzendő, hogy a magyar jogirodalom a fegyverutánzatokra vonatkozó jogi szabályozással és egyáltalán, az azokkal kapcsolatos elemzéssel még adós maradt, közösségi jogi szinten azonban a lőfegyverutánzatok széleskörű vizsgálatára már sor került, amelynek eredményét egy jelentésben (URL6)³⁷ foglalták össze.³⁸ A Jelentés egyik legnagyobb vívmánya – fogalom hiányában is – a lőfegyverutánzatok elkülönítése a lőfegyverekkel³⁹ hasonlóságot mutató olyan termékektől, amelyek nem minősülnek lőfegyvernek.⁴⁰ Emellett a Jelentés azt is rögzítette, hogy a lőfegyverutánzat fogalma vonatkozhat olyan tárgyakra, amelyek hasonlítanak a valódi lőfegyverekhez, de akár olyanokra is, amelyek egy lőfegyverrel azonosak. A Jelentés mellett kiemelendő még egy másik közösségi jogi aktus is, amely a lőfegyverutánzatokat és a játékokat különíti el egymástól. Eszerint nem tekinthető játéknak a valódi lőfegyver másolata.⁴¹ A jelenleg elfogadott értelmezés szerint az utánzatok körébe sorolandók azok a fegyverek, amelyeket a már említett jogszabályok nem tekintenek lőfegyvernek.

---

36 Legfelsőbb Bíróság büntető kollégiuma és a megyei bíróságok (a Fővárosi Bíróság) büntető kollégiumának álláspontja a Btk.-t módosító novella (a 2001. évi CXXI. tv.) egyes rendelkezéseinek alkalmazásának kapcsolatos jogértelmezési kérdésekben *A novella 19. §-ához (a Btk. 137. § 4. pontjához)*

37 Az Európai Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és Tanácsnak – A lőfegyverutánzatok forgalomba hozatala COM(2010)404. (URL7).

38 A Jelentés alapját egy többször módosított irányelv képezte, amelynek célja a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzése volt, azonban sem az eredeti irányelv (91/477/EGK tanácsi irányelv a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről), sem annak módosítása (az Európai Parlament és a Tanács 2008/51/EK irányelve [2008. május 21.] a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv módosításáról) nem foglalkozott az utánzatokkal, ezért vált szükségessé egy ezzel a területtel is foglalkozó dokumentum megalkotása.

39 A 91/477/EGK irányelv a fegyvereket lőfegyverek és lőfegyvereken kívüli egyéb fegyverek kategóriájába sorolja. Ennek alapján lőfegyvernek minősül minden olyan tárgy, amely az irányelvben meghatározott valamelyik kategória egyikébe tartozik, kivéve, ha megfelel a meghatározásnak, de egyes speciális okok miatt ki van zárva ebből a kategóriából. Így lőfegyverek a tiltott lőfegyverek közé tartozó eszközök (például automata lőfegyverek, más tárgynak álcázott lőfegyverek stb.), engedélyhez kötött lőfegyverek (például félautomata vagy ismétlő rövid lőfegyverek, központi gyújtású egylövetű rövid lőfegyverek stb.), bejelentéshez kötött lőfegyverek (például hosszú lőfegyverek egylövetű huzagolt csövél, peremgyújtású egylövetű rövid lőfegyverek, amelyek teljes hossza 28 cm-nél nem rövidebb stb.), illetve az egyéb lőfegyverek. Feltétel továbbá, hogy az említett lőfegyverek meghatározott alkotóelemekkel rendelkezzenek, így zárszerkezet, a lőfegyver töltényűrje és csöve, amelyek – mivel különálló tárgyak – abba a lőfegyverkategóriába tartoznak, amelyekre felszerelik vagy fel kívánják szerelni azokat. 91/477/EGK irányelv I. Melléklet I-II. pontok.

40 Ilyennek tekinthetők például az airsoft fegyverek, a paintball során használt fegyverek, antik fegyverek reprodukciói. Jelentés 3. pont.

41 Az Európai Parlament és a Tanács 2009/48/EK irányelve (2009. június 18.) a játékok biztonságáról I. Melléklet 2. pont e) alpontja.

Így utánzatnak minősülhet a gáz- és riasztófegyver, a légfegyver, festéklövő, a muzeális vagy a színházi fegyver, de akár egy műanyag játékpisztoly használata is eredményezheti a fegyveres elkövetés megállapítását.⁴² Ugyanakkor annak eldöntése, hogy az adott fegyvernek látszó eszköz löfegyver vagy csak annak utánzata, minden esetben fegyverszakértői vizsgálatot igényel (Ferenczy, 1977; Ferenczy, 1984; Tóth, 1988; Tóth, 2005; Fenyvesi & Nagy, 2008).

A vonatkozó adatgyűjtés és eredménye

A jogszabályok és a joggyakorlat vizsgálata mellett mindenképp érdemes vizsgálni, hogy az 1978-as Btk. hatálya alatt hogyan alakult a (lő)fegyverekkel, illetve a (lő)fegyverutánzatokkal elkövetett bűncselekmények száma, figyelemmel a rendeltetésszerű és a nem rendeltetésszerű használatra is. Ezzel kapcsolatban ugyanakkor megállapítható, hogy a bűnügyi statisztikai rendszer nem gyűjt és kezel adatokat arra vonatkozóan, hogyan alakult a löfegyverek általános használatának száma⁴³, illetve hogyan alakul a fegyverutánzatokkal elkövetett bűncselekmények száma.⁴⁴

A 2012-es Btk. (lő)fegyverfogalma

A hatályos fogalom: nincs változás

A 2012-es Btk. teljes mértékben, változtatás nélkül vette át az 1978-as Btk. fegyverfogalmát, azon nem változtatott egyáltalán. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy az utánzatok már a 2012-es Btk.-ban nagyobb jelentőséggel rendelkeznek, mint a korábbi jogszabályban, amelyet megerősít a 2012-es Btk. törvényjavaslatának indokolása is, amely szerint az utánzat törvénybe iktatására azért volt szükség, mivel a sértettek az utánzatot valóságos löfegyvernek, robbanóanyagként vélik. Ez a magyarázat azonban a fegyveresen minősítéssel kapcsolatosan jelent meg és arra vonatkozóan értelmezte a jogalkotó a rendelkezést (Polt, 2013). A 2012-es Btk.-ban a löfegyver a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés és a löfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés bűncselekményei esetében jelenik

---

42 Lásd 39. lábjegyzet.

43 Az általános használat ebben az esetben azt jelenti, hogy az adatgyűjtés nem veszi figyelembe, hogy a löfegyverek vagy a fegyverutánzatok a fegyveres minősítéssel rendelkező bűncselekmények esetében kerültek felhasználásra vagy esetlegesen más bűncselekmény során tartotta magánál vagy használta őket az elkövető. Ennek eredményeként az – esetlegesen – rendelkezésre álló adatok is erősen torzítanak és ezért felhasználásuk, illetve elemzésük nem eredményez pontos adatokat.

44 LFIIGA//384-5/2020. számú megkeresésre adott válasz a Legfőbb Ügyészség részéről.

meg. Emellett fegyveresen követhető el az emberrablás, a személyi szabadság megsértése, a közösség tagja elleni erőszak, a magánlaksértés, a hatósági eljárás megzavarása, a hivatalos személy elleni erőszak, a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak, a közérdekű üzem működésének megzavarása, a nemzetközi gazdasági tilalom megszegése, a garázdaság, a rendbontás, a határzár tiltott átlépése, a határzár megrongálása, az embercsempészség, a rablás, az önbíráskodás, a jármű önkényes elvétele, a szökés és az előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak bűncselekményei. Bár a joggyakorlat egységesítését szolgáló iránymutatás meghozatalára nem került sor, a Kúria több egyedi ügyben hozott határozatokat a lőfegyverrel elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatban a 2012-es Btk. hatálya lépése óta.⁴⁵

A legújabb módosítás: működőképes lőfegyver

A már említett 2020. évi XLIX. törvényben (a továbbiakban: Módtv.) újdonságként jelenik meg a „működőképes lőfegyver” fogalom, amelynek törvénybe iktatására a 91/477/EGK irányelv legújabb módosítása (a továbbiakban: 2017/853/EU irányelv⁴⁶), és két új irányelv (a továbbiakban: 2019/68/EU irányelv és 2019/69/EU irányelv⁴⁷) átültetése miatt került rá sor. A módosítás eredményeként a lőfegyver kifejezés helyébe a tűzfegyver kifejezés lép, amely révén viszont az eddigi fogalomrendszer teljes mértékben megváltozik, átalakul. A tűzfegyver a 2017/853/EU irányelvben foglaltak szerint minden olyan hordozható csöves fegyver, amely egy gyúlékony hajtóanyag segítségével egy vagy több töltényt, golyót vagy lövedéket lő ki, azt ennek kilövésére tervezték vagy átalakítható erre a célra, kivéve, ha az irányelv egyik mellékletében felsorolt valamely ok kizárja ezen fogalom meghatározásból.⁴⁸ A Módtv. eredményeként – többek között – megváltozik a tűzfegyver, mint speciális lőfegyvertípus fogalma, pontosabbá válik a gáz- és riasztófegyver fogalma és a korábbi lőfegyver kategóriák

45 Lásd például: Kúria Bfv.1071/2018/7. sz. büntetőügyben hozott határozat, Kúria Bfv.764/2018/8. sz. büntetőügyben hozott határozat, Kúria Bfv.1078/2017/6. sz. büntetőügyben hozott határozat, Kúria Bfv.400/2017/11. sz. büntetőügyben hozott határozat, Kúria Bfv.1485/2016/6. sz. büntetőügyben hozott határozat, Kúria Bfv.758/2016/6. sz. büntetőügyben hozott határozat.

46 2017/853/EU irányelv a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv módosításáról. Megjegyzendő, hogy a módosítást 2018. szeptember 14. napjáig kellett volna átültetni a magyar jogba, de ez nem történt meg, ezért (is) kerül sor a jelenlegi fegyverekkel kapcsolatos jogszabályok és emiatt a 2012-es Btk. módosítására.

47 2019/68/EU végrehajtási irányelv a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv értelmében a tűzfegyverek és alapvető alkotóelemeik megjelölésére vonatkozó műszaki leírások megállapításáról. 2019/69/EU végrehajtási irányelv a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv szerinti riasztó- és jelzőfegyverekre vonatkozó műszaki előírások meghatározásáról.

48 2017/853/EU irányelv 1. cikk (1) bekezdés 1. pont.

tűzfegyverkategóriákká⁴⁹ módosulnak azzal, hogy a (módosított) 91/477/EGK irányelvben foglalt kategóriáknak feleljenek meg. A szabályozás ugyanakkor – büntetőjogi szempontból – leginkább releváns rendelkezése, hogy két bűncselekmény, a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés és a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés esetében, illetve az értelmező rendelkezések körében szereplő fegyveresen minősítés lőfegyverfogalmait is módosítja. A bűncselekményekben, illetve a minősítés esetében ugyanis eddig kizárólag a lőfegyver kifejezés szerepelt, míg a módosítás eredményeként megjelenik egy új feltétel, a működőképesség („*működőképes lőfegyver*”).⁵⁰ Ennek indoka – figyelemmel a Módtv. részletes indokolására (a továbbiakban: részletes indokolás) – az, hogy a fegyverjogszabályok a rendeltetésszerű működésre összpontosítottak és a rendeltetésszerűen működő eszközökkel elkövetett jogellenes cselekményeket rendelték szankcionálni. Ugyancsak szerepel a részletes indokolásban, hogy a korábbi szabályozás fenntartása a fokozott mértékű biztonsági kockázatot ténylegesen nem jelentő működésképtelen lőfegyverek bűnelkövetéskori birtoklásának esetére történő kiterjesztését jelentené, amely nemkívánt következménynek tekinthető. Megjegyzendő emellett, hogy az új szabályozás érdemben nem érinti az utánzatok kérdéskörét.⁵¹ Az új fogalmat vizsgálva megállapítható, hogy az nem tekinthető büntetőjogi szempontból megalapozottnak, tekintettel arra, hogy a működőképesség, mint feltétel beiktatásával a jogalkotó kizárólag a rendeltetésszerű használatot vette figyelembe, mint lőfegyverhasználati lehetőséget. Ennek alapján kizárólag működőképes lőfegyverrel kerülhet sor foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetésre, illetve kizárólag működőképes lőfegyver megszerzésére, tartására, behozatalára, kivitelére vagy az országon történő átszállítására kerülhet sor, amennyiben a lőfegyver nem működőképes, azaz hatástalanított⁵², akkor nem valósul meg egyik esetben sem a bűncselekmény.

---

49 Megjegyzendő, hogy a 91/477/EGK irányelv jelenleg – 2020. június 4. napján hatályos – magyar nyelvű szövege kizárólag a „*lőfegyver*” kifejezést alkalmazza, a 2017/853/EU irányelv és a 2019/69/EU irányelv a „*lőfegyver*” kifejezés mellett a „*tűzfegyver*” kifejezést is használja, a 2019/68/EU irányelv pedig csak a „*tűzfegyver*” kifejezéseket alkalmazza. Ennek indoka – feltehetően – az angol fordításból eredhet, tekintettel arra, hogy az angol nyelvű irányelvek magyar fordítása esetében a fordító a „*firearm*” kifejezést egyaránt alkalmazza lőfegyverekre és tűzfegyverekre is egyenesen, figyelmen kívül hagyva a két, egymástól eltérő kategóriát. A magyar jog esetében is mindkét kifejezés, tehát a „*lőfegyver*” és a „*tűzfegyver*” is egyaránt szerepel a jogszabályokban, természetesen eltérő jelentéseket hordozva, figyelemmel azok műszaki előírásaira.

50 2020. évi XLIX. törvény 18. §.

51 T/10310. sz. törvényjavaslat Részletes indokolás, 17–18. §.

52 A lőfegyver akkor tekinthető hatástalanítottnak, ha a lőszer, illetve a lövedék kilövésére a jogszabályban meghatározott vagy az azzal egyenértékű biztonsági szintet garantáló módon hatástalanított tűzfegyverek végleges működésképtelenségét biztosító hatástalanítási előírásokra és technikákra vonatkozó közös iránymutatások meghatározásáról szóló 2015/2403 bizottsági rendelet kötelező alkalmazását megelőzően véglegesen alkalmatlanná tették. 2020. évi XLIX. törvény 1. § (1) bekezdés.

Ez azonban nem ilyen egyértelmű a fegyveresen minősítés esetében, hiszen ebben az esetben – a korábban már bemutatott joggyakorlatra hivatkozva – a működőképesség nem befolyásolja a nem rendeltetésszerű használatot. Tehát a minősítés ilyen módon történő kiegészítése nem tekinthető indokoltnak, hiszen egy hatástalanított lőfegyver nem rendeltetésszerű használata is megalapozhatja a minősítést utánzatként. Emellett a működőképes lőfegyver magánál tartása is megalapozza a súlyosabb minősítést. A módosítást megelőzően született több olyan bírósági határozat is, amelyek a lőfegyverek működőképességével kapcsolatosan kerültek megalkotásra. Egy ilyen határozatban foglaltak szerint a jogalkalmazó a működőképességet nem határozza meg feltételként a súlyosabb minősítés megállapítása érdekében, tekintettel arra, hogy a lőfegyverek vonatkozásában az objektív veszélyesség a működőképességtől független. A tényállásban foglaltak szerint a fegyver (pisztoly) csak azt követően vált működőképessé, hogy egy szakértő megtisztította azt, emellett az ügyészség álláspontja szerint a fegyveres elkövetés megállapítása kapcsán lényegtelen, hogy a fegyver működőképes volt vagy sem. Ezt megerősítette a bíróság is, és álláspontja szerint a rablás fegyveres elkövetése kapcsán közömbös a védő azon állítása, hogy a lőfegyver csak annak a szakértő általi kitisztítását követően vált működőképessé, tekintettel arra, hogy a lőfegyver utánzatának használata is megalapozza a súlyosabb minősítést.⁵³

A másik két, kissé korábbi határozat a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés bűncselekményének és a (lő)fegyverek működőképességének összefüggéseit elemzi. A frissebb határozatban foglaltak szerint a lőfegyverrel visszaélés büntette valósul meg, amennyiben az elkövető a lőfegyver tartására engedéllyel nem rendelkezik, de éles lőszerrel befogadására és működtetésére képes, olyan átalakított légpisztolyt szerez meg és birtokol, amelyből lövés adható le. A bíróság ebben a határozatban azt rögzítette, hogy a lőfegyverrel visszaélés büntette kizárólag akkor nem valósul meg, ha az egyébként lőfegyvernek minősülő fegyvert átalakítással hatástalanították, működésképtelenné tették, és az nem alakítható vissza működőképessé.⁵⁴ Emellett egy másik határozatában a bíróság megállapította, hogy nincs helye a lőfegyverrel visszaélés miatt emelt vád alól a terhelt felmentésének, ha az általa engedély nélkül tartott lőfegyver csak a hibás összeszerelése folytán nem működőképes, a szerkezeti elemek helyes összeszerelésével azonban működése biztosítható.⁵⁵

---

53 Kúria Bfv. III. 1.485/2016. (BH2017. 253.) [24], [26], [53] pontok.

54 Kúria Bfv. I. 480/2014. (BH2015. 27.) [26] pont.

55 Legf. Bír. Bfv. I. 450/2010. (BH2011. 158.).

Érdemes még mindenképp kiemelni egy másik, inkább büntetőeljárásjogi kérdéskörrel foglalkozó bírósági határozatot is, amely esetben egy fegyvertartási engedéllyel nem rendelkező, de fegyvereket gyűjtő elkövető által tartott légpisztoly vonatkozásában került sor büntetőeljárás lefolytatására.⁵⁶ A határozatban foglaltak szerint – figyelemmel az igazságügyi fegyverszakértői véleményre – az elkövető által átalakított légpisztoly működőképes, azonban abban az állapotában lövés leadására nem alkalmas (lövés leadására alkalmatlan állapotban lévő működőképes lőfegyver).⁵⁷ Ez a gyakorlatban azt jelentette, hogy egy működőképes, de rendeltetésszerű használatra alkalmatlan fegyverről volt szó, amely esetben a lőfegyverrel visszaélés büntette megalapozottnak tekinthető annak működőképessége miatt. A bemutatott bírósági határozatok alapján megállapítható, hogy a jogalkalmazó a mostani módosítást már megelőzően is abba az irányba mozdult el a „fegyveres” bűncselekmények, tehát a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés és a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés tekintetében, hogy a lőfegyverek működőképessége feltétel a bűncselekmények megállapításához, amennyiben működésképtelen lőfegyverről van szó, nem állapítható meg egyik bűncselekmény sem. Ezzel szemben a fegyveresen minősítés esetében már lényegesen árnyaltabb a helyzet, mivel a minősítés megállapításának nem feltétele továbbra sem a lőfegyver rendeltetésszerű használata, függetlenül annak működőképességétől. Tehát a minősítés megalapozottnak tekinthető, amennyiben az elkövető működőképes lőfegyverrel követi el a bűncselekményt, de nem rendeltetésszerűen használja azt (például működőképes tüzfegyverrel történő ütlegelés), illetve akkor is, ha nem működőképes lőfegyverrel követi el és nem rendeltetésszerűen használja azt (például nem működőképes lőfegyverrel történő ütlegelés). A nehézséget az okozza ugyanakkor, hogy a minősítés megállapítása esetében a lőfegyvernél elegendő a magánál tartás, az utánzatok esetében szükséges a magánál tartásnál aktívabb cselekvés, a használat is. Így kérdésként merülhet fel, hogy amennyiben nem működőképes lőfegyvert tart magánál az elkövető, amelynek objektív veszélyessége nem állapítható meg, akkor hogyan minősülhet az adott bűncselekmény, illetve amennyiben a lőfegyver nem működőképes és annak nem rendeltetésszerű használatára kerül sor, akkor hogyan minősül az adott cselekmény (egyáltalán bűncselekménynek minősül-e vagy sem). A 2. számú táblázatban foglalható össze, hogyan alakul

56 Más kapcsolódó, a működőképes lőfegyver vonatkozásában hozott nem elvi jelentőségű határozatokat lásd például: Kúria Bfv.743/2016/6. sz. büntetőügyben hozott határozat; Kúria Bfv.1485/2016/6. sz. büntetőügyben hozott határozat; Kúria Bfv.480/2014/7. sz. büntetőügyben hozott határozat; Legfelsőbb Bíróság Bfv.108/2008/5. sz. büntetőügyben hozott határozat; Fővárosi Ítéltábla Bf.25/2016/14. sz. büntetőügyben hozott határozat.

57 Legf. Bír. Bfv. II. 410/2008. (BH2010. 4.).

a működőképesség-rendeltetésszerűség-cselekvőség kapcsolata, és ezek milyen minősítéseket eredményezhetnek az egyes fegyveresen minősítéssel rendelkező bűncselekmények esetében.⁵⁸

2. számú táblázat: *A minősítés alakulása a lőfegyver egyes tulajdonságai és cselekvőségei alapján*

Működőképesség	Rendeltetésszerűség	Cselekvőség	Minősítés
Működőképes	N/A 59	Magánál tartás	Fegyveresen minősítés
Működőképes	Rendeltetésszerű	Használat	Fegyveresen minősítés
Működőképes	Nem rendeltetésszerű	Használat	Fegyveresen minősítés
Nem működőképes	N/A	Magánál tartás	Nem bűncselekmény
Nem működőképes	N/A	Használat	Fegyveresen minősítés
Nem működőképes	Nem rendeltetésszerű	Használat	Fegyveresen minősítés

Forrás: A táblázat a szerző saját kutatásának eredménye.

A 2. számú táblázatban foglaltakat áttekintve megállapítható, hogy a hat lehetséges párosításból kizárólag egyetlen esetben nem valósul meg bűncselekmény – összhangban a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés bűncselekményére irányadó bírósági gyakorlattal⁶⁰ –, ekkor ugyanis amennyiben nem működőképes a lőfegyver és az elkövető csak magánál tartja a (nem működőképes) lőfegyvert, de nem használja azt, nem merülhet fel a fegyveresen minősítés utánzatokra vonatkozó kitételének alkalmazása. A másik öt esetben a fegyveresen minősítés – ilyen minősítő körülménnyel rendelkező bűncselekmény elkövetése esetében – megalapozottnak tekinthető, de eltérő formákban. Az első három esetben

58 A 2. számú táblázat a működőképesség és a rendeltetésszerűség a lőfegyver működőképességének pozitív (működőképes) és negatív (nem működőképes) irányait, illetve a rendeltetésszerűség esetében a pozitív (rendeltetésszerű) és a negatív (nem rendeltetésszerű) cselekvőségeket foglalja magában. A cselekvőség minden esetben a fegyveresen minősítés két cselekvőségét tartalmazza, tehát a passzív cselekvőséget (magánál tartás) és az aktív cselekvőséget (használat).

59 Az N/A megjelölés ebben az esetben azt jelenti, hogy az adott eset nem értelmezhető jogi keretek között. Tehát nem értelmezhető a magánál tartás cselekvősége esetén a rendeltetésszerűség, illetve a negatív működőképesség esetén sem értelmezhető a rendeltetésszerűség.

60 A fegyveresen minősítés és a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés bűncselekménye ebben az esetben kizárólag analógia keretében értelmezhető, tekintettel arra, hogy a fegyveresen minősítés esetében a működőképesség vizsgálatára még korábban nem került sor.

ugyanis, amikor a lőfegyver működőképes és az elkövető magánál tartja vagy – rendeltetésszerűen vagy nem rendeltetésszerűen – használja azt, a fegyveresen minősítés alapesete valósul meg. Az utolsó két esetben ugyanakkor – figyelemmel a Btk. új módosítására – kizárólag az utánszatokra vonatkozó eset valósulhat meg, hiszen a nem működőképes lőfegyver alkalmas a megfenyegetett személy megfélemlítésére, a valódi lőfegyverhez olyan mértékben hasonló, hogy képes ténylegesen megfélemlíteni a sértettet.

Összefoglalás

A fentiek alapján megállapítható, hogy a 2012-es Btk. ilyen jellegű, szektorális szabályokkal történő összhangba hozása nem tekinthető érdemi előrelépésnek, tekintettel arra, hogy az érintett két bűncselekmény esetében a bírói gyakorlat már korábban megkezdte a működőképesességgel kapcsolatos feltétel kimunkálását és ennek megfelelően alkalmazását is. Hasonló a helyzet a fegyveresen minősítés esetében is, hiszen érdemi változást egyáltalán nem eredményez a működőképesesség feltételként történő megállapítása, a minősítés az egyes bűncselekmények esetében enélkül is megállapítható lehet. Az pedig teljes mértékben feleslegesnek tekinthető, hogy az utánszatok esetében „*működőképes lőfegyver utánszatok*” kerüljenek alkalmazásra, bár ezt a Módtv. indokolása kizárja, nem következik egyértelműen a módosított szövegből ennek ilyen irányú értelmezése. Megjegyzendő emellett, hogy a jogalkotó a nem kifejezetten szükséges működőképesesség törvénybe iktatása mellett továbbra sem foglalkozott a 2012-es Btk.-t érintő anomáliákkal, így a lőfegyverek minden más fegyvertípussal szemben történő kiemelésével, teljes mértékben figyelmen kívül hagyva azt a tényt, hogy a kisebb kaliberű fegyverek, riasztófegyverek, gázpisztolyok és egyéb, lőfegyvernek nem minősülő fegyverek is képesek hasonló mértékű sérülés, vagy akár halál okozására, mint a lőfegyverek. A módosítás révén felmerülő jogszabályi anomáliák alapján pedig a módosítás megalapozottsága – függetlenül az európai uniós implementációs kötelezettségektől – mindenképp megkérdőjelezhetőnek tekinthető.

Felhasznált irodalom

- Fenyvesi Cs. & Nagy M. (2008). Egy fegyveres rablás kriminalisztikai és büntetőeljárás-jogi tanulságai. *Rendészeti Szemle*, 56(11), 106-121.
- Ferenczy Zs. (1977). A budapesti fegyveres postarablási kísérlet fegyverszakértői vizsgálata. *Belügyi Szemle*, 15(5), 111-115.
- Ferenczy Zs. (1984). A lőfegyverrel elkövetett szabálysértések megítélése gyakorlati oldalról. *Belügyi Szemle*, 22(3), 42-47.
- László J. (1986). *A Büntető Törvénykönyv magyarázata*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.
- Polt P. (Szerk.) (2013). *Új Btk. kommentár*. Nemzeti Közszolgálati és Tankönyvkiadó.
- Somos J. (1970). A lőfegyverrel elkövetett élet elleni bűntettek jogi értékelése. *Belügyi Szemle*, 8(11), 52-55.
- Tóth I. (1988). Sörétes lőfegyverek vizsgálata. *Belügyi Szemle*, 26(6), 109-112.
- Tóth P. (2005). Természettudományos módszerek a lőfegyverekkel elkövetett bűncselekmények felderítésében. *Belügyi Szemle*, 53(1), 46-60.

Alkalmazott jogszabályok

- 2017/853/EU irányelv a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv módosításáról
- 2019/69/EU végrehajtási irányelv a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv szerinti riasztó- és jelzőfegyverekre vonatkozó műszaki előírások meghatározásáról
- A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és Tanácsnak – A lőfegyverutánpótlók forgalomba hozatala COM (2010)404.
1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről
2001. évi CXXI. törvény a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról
2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről
- 115/1991. (IX. 10.) Korm. rendelet a kézilőfegyverekről és löszerekről, a gáz- és riasztófegyverekről, valamint a légfegyverekről és a lőterekről
1988. évi 23. törvényerejű rendelet a lőfegyverekről és a löszerekről
2004. évi XXIV. törvény a lőfegyverekről és löszerekről
- 5/1963. (X. 15.) BM rendelet a lőfegyverekről, a löszerekről és a lőterekről
- 2/1975. (IV. 16.) BM rendelet a lőfegyverekről, löszerekről és lőterekről
1961. évi V. törvény a Magyar Népköztársaság Büntető Törvénykönyvéről
- A Tanács 91/477/EGK irányelve a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről

Az egyes törvényeknek a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzésére vonatkozó európai uniós jogi szabályozás módosításával összefüggő jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2020. évi XLIX törvény

Az Európai Parlament és a Tanács 2008/51/EK irányelve (2008. május 21.) a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv módosításáról

Az Európai Parlament és a Tanács 2009/48/EK irányelve (2009. június 18.) a játékok biztonságáról
Fővárosi Ítéltábla Bf.25/2016/14. sz. büntetőügyben hozott határozat

Kúria Bfv. I. 480/2014. (BH2015. 27.)

Kúria Bfv. III. 1.485/2016. (BH2017. 253.)

Kúria Bfv.1071/2018/7. sz. büntetőügyben hozott határozat

Kúria Bfv.1078/2017/6. sz. büntetőügyben hozott határozat

Kúria Bfv.1485/2016/6. sz. büntetőügyben hozott határozat

Kúria Bfv.1485/2016/6. sz. büntetőügyben hozott határozat

Kúria Bfv.400/2017/11. sz. büntetőügyben hozott határozat

Kúria Bfv.480/2014/7. sz. büntetőügyben hozott határozat

Kúria Bfv.743/2016/6. sz. büntetőügyben hozott határozat

Kúria Bfv.758/2016/6. sz. büntetőügyben hozott határozat

Kúria Bfv.764/2018/8. sz. büntetőügyben hozott határozat

Legf. Bír. Bfv. I. 450/2010. (BH2011. 158.)

Legf. Bír. Bfv. II. 410/2008.

Legf. Bír. Bfv. II. 410/2008. (BH2010. 4.)

Legf. Bír. Eln. Tan. Kat. Törv. 143/1978. sz. (BH1978. 327.)

Legf. Bír. Katf. II. 62/1976. sz. (BH1976. 199.)

Legfelsőbb Bíróság B. törv. II. 836/1991. sz. (BH1992. 370.)

Legfelsőbb Bíróság Bfv.108/2008/5. sz. büntetőügyben hozott határozat

Legfelsőbb Bíróság Büntető kollégiuma és a megyei bíróságok (a Fővárosi Bíróság) büntető kollégiumának álláspontja a Btk.-t módosító novella (a 2001. évi CXXI. tv.) egyes rendelkezéseinek alkalmazásának kapcsolatos jogértelmezési kérdésekben A novella 19. §-ához (a Btk. 137. § 4. pontjához)

LFIIGA//384-5/2020. számú megkeresésre adott válasz a Legfőbb Ügyészség részéről

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság I. Bf. 1081/1994. (BH1995. 450.)

T/10310./7 számú törvényjavaslat. Egyes törvényeknek a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzésére vonatkozó európai uniós jogi szabályozás módosításával összefüggő jogharmonizációs célú módosításáról (2020. május 29.)

A cikkben található online hivatkozások

- URL1: *A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak A lőfegyverutánzatok forgalomba hozatala.* <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/521d7b10-3850-4e7a-8e89-bcd14f822e32/language-hu>
- URL2: *A magyar Népköztársaság Belügyminiszterének 5/1963. (X.15.) számú rendelete és végrehajtásra kiadott 19/1963. sz. belügyminiszterhelyettesi utasítás a lőfegyverekről, a lőszerokről és a lőterekről.* http://www.abparancsok.hu/sites/default/files/parancsok/10_24_19_63.pdf
- URL3: *Mértékegység rendszerek és mértékegységek, különös tekintettel a klasszikus mechanikára.* <http://www.betonopus.hu/notesz/mertekegység/mertekegység.htm>
- URL4: *A Belügyminisztérium Igazgatásrendészeti Csoportfőnökének 7. számú utasítása.* https://abparancsok.hu/sites/default/files/parancsok/28-12-7_1975.pdf
- URL5: *Tudományos és Köznyelvi Szavak Magyar Értelmező Szótára.* <http://meszotar.hu/keres-kaliber>
- URL6: *Igazságügyi Bizottság.* http://www.parlament.hu/web/igazsagugyi-bizottsag/albizottsagok?p_auth=krFQtBLE&p_p_id=pairproxy_WAR_pairproxyportlet_INSTANCE_9xd2Wc9jP4z8&p_p_lifecycle=1&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=1&pairproxy_WAR_pairproxyportlet_INSTANCE_9xd2Wc9jP4z8_pairAction=%2Finternet%2Fcplsql%2Fogy_naplo.naplo_fadat%3Fp_ckl%3D36%26p_uln%3D243%26p_felsz%3D58%26p_szoveg%3D%26p_felszig%3D58
- URL7: *A Bizottság Jelentése Az Európai Parlamentnek És A Tanácsnak A lőfegyverutánzatok forgalomba hozatala.* <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52010DC0404&from=EN>

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

- Minkó-Miskovics M. (2021). A (lő)fegyver fogalmának változásai az 1961-es, az 1978-as és a 2012-es büntető törvénykönyvekben. *Belügyi Szemle*, 69(SI3), 108-125. <https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2021.3.7>